

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2478/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-473/23-T

Název	Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Opava, Olomoucká 88, příspěvková organizace
Sídlo	Olomoucká 88/305, 746 01 Opava
E-mail	spec.skola@volny.cz
IČO	47 813 491
Identifikátor	600 171 663
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Zdrálek
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Nákladní 29/147, Opava Olomoucká 88/305, Opava Olomoucká 86/470, Opava
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2023 – 7. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola při zdravotnickém zařízení a Mateřská škola při zdravotnickém zařízení, Opava, Olomoucká 88, (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy a školního klubu. Zaměřuje se na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zdravotně oslabené a dlouhodobě nemocné.

V místě poskytovaného vzdělávání Olomoucká 88/305 se vzdělávají děti a žáci dětského oddělení psychiatrické nemocnice. Je zde umístěno sedm tříd základní školy s 30 žáky, jedna třída základní školy speciální o počtu dvou žáků, a jedna třída mateřské školy, kde se v době inspekční činnosti vzdělávalo jedno dítě. V místě poskytovaného vzdělávání Olomoucká 86/470 se vzdělávají hospitalizovaní děti a žáci, nachází se zde jedna třída mateřské školy s deseti dětmi a dvě třídy základní školy s 15 žáky. V místě poskytovaného vzdělávání Nákladní 147/29 jsou tři třídy mateřské školy s 21 dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní klub poskytoval zájmové vzdělávání 34 žákům na pracovišti Olomoucká 88/305.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od 1. 8. 2021, část svých kompetencí účelně delegoval na svou zástupkyni. Koncepce rozvoje jasně definuje cíle (např. zajišťování kontinuity se školními vzdělávacími programy škol, ze kterých žáci přicházejí, zkvalitňování komunikace s účastníky vzdělávacího procesu a partnery školy) a obsahuje kroky, které jsou potřebné k dosažení vytyčených cílů. Škola velmi dobře poskytuje v úzké spolupráci se zdravotnickým personálem podmínky, které dětem a žákům umožňují zvládat náročné životní situace spojené s pobytem v nemocnici. Zařazování žáků do tříd a samotný vzdělávací proces jsou přizpůsobeny nejen jejich věkovým zvláštnostem, ale zároveň individuálním potřebám. Škola umožňuje vzdělávání dětí a žáků na základě doporučení ošetřujícího lékaře a písemného souhlasu zákonných zástupců. Realizace kontrolních činností jednotlivých úseků je vyhodnocována, avšak v některých oblastech jsou přijímána nedostatečná opatření zejména při stanovování přímé a nepřímé pracovní činnosti pedagogických pracovníků mateřské školy.

Pedagogický sbor a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu, který však ve větší míře nezohledňuje potřebu vzdělávání v oblasti alternativní komunikaci u dětí v mateřské škole, kteří verbálně nekomunikují. Materiální a prostorové podmínky umožňují činnost školy v rozsahu stanoveném školními vzdělávacími programy. V roce 2018 došlo k rozsáhlé rekonstrukci dětského oddělení, mimo jiné herny, učebny či tělocvičny, které jsou v rámci finančních možností vybavovány novými učebními pomůckami, nábytkem a hračkami. K dispozici jsou počítače, dataprojektory či jiné projekční techniky. Dostatek hraček, stavebnic, didaktických pomůcek umožňuje nejen zkvalitňovat výuku, ale i rozmanité trávení volného času dětí a žáků.

Poradenské služby školské zařízení zajišťuje prostřednictvím výchovné poradkyně, školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga a etopeda. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu, následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí a účelně ji doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Bezpečnost, ochrana zdraví, požární prevence, poskytování první pomoci je v přiměřeném rozsahu začleněna do vzdělávání dětí i žáků. Úrazovost žáků je dlouhodobě nízká. Učitelé usilují o vytvoření vhodných podmínek pro zajištění psychického i fyzického bezpečí dětí

i žáků, kladou důraz na zvládnutí emočně náročných a rizikových situací v průběhu vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání ve třídách základní a mateřské školy a ve školním klubu.

Výchovně vzdělávací činnost v základní škole probíhá s nižším počtem žáků ve třídách a upravenou hodinovou dotací tak, aby byla zajištěna kontinuita výchovy a vzdělávání během léčebného pobytu. Učitelé dbají na zvládnutí aktuálně probíraného učiva a zároveň žáky připravují na plynulý návrat do vyučovacího procesu na jejich kmenové škole. Výuka byla promyšlená, s ohledem na nestandardní režim a prostředí dobře organizovaná. Vhodně se prolínaly metody, které podporovaly aktivitu a zájem žáků s výraznou snahou o diferenciaci učiva. Ve sledovaných vyučovacích hodinách učitelé nenásilně zařazovali mezipředmětové vztahy, byla využívána práce s chybou. Nízký počet žáků ve třídách poskytoval dostatečný prostor pro naplňování individuálních potřeb jednotlivých žáků, všichni měli možnost zažít úspěch. Pestré složení tříd a roztržštěnost učiva učitelé řešili individualizovaným přístupem k žákům. Žáky motivovalo průběžné verbální hodnocení jejich výkonů a současně pedagogům poskytovalo zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva, pokroku nebo zlepšení. V závěru vyučovacích hodin měli žáci dostatek prostoru k sebehodnocení, ve většině hospitovaných hodin nechybělo závěrečné shrnutí vyučujícími i žáky. Pedagogové cíleně posilovali pozitivní vztahy, uplatňovali vstřícný přístup, průběžné hodnocení a zpětnou vazbu vzhledem k pokroku žáků. Pozitivní třídní klima a vzájemné vztahy mezi žáky a pedagogy zajišťovaly uspokojování emočních a psychohygienických potřeb. Role asistenta pedagoga byla v navštívených hodinách efektivní a podnětná.

Pro vzdělávání ve třídě základní školy speciální byl rovněž charakteristický individualizovaný přístup pedagogů. Průběh vyučovacích hodin učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva využívali řadu názorných pomůcek. Důležitou součástí pedagogické práce bylo rozvíjení a stimulace hrubé motoriky, která pozitivně ovlivňuje jemnou motoriku i grafomotoriku.

Vzdělávání dětí a žáků hospitalizovaných v nemocnici probíhalo dle jejich aktuálního zdravotního stavu, u lůžka nebo ve nadstandardně vybavené herně (dětského oddělení nemocnice). Prioritou pedagogů bylo vždy vytvoření bezpečného prostředí, odvedení pozornosti od zdravotních obtíží např. formou společenských her. Při dlouhodobém pobytu žáků se učitelé věnovali zejména upevňování učiva.

Vzdělávání dětí v mateřské škole se průběžně přizpůsobuje požadavkům zdravotnického personálu, který v průběhu dne vykonává terapeutické aktivity. Učitelky vycházejí při vzdělávání z třídního vzdělávacího programu, plánu pedagogické podpory či individuálního vzdělávacího plánu, jehož obsah konkretizuje speciálně pedagogické centrum. Aktivity jsou vysoce individualizované, přizpůsobené potřebám dětí a vykonávané v součinnosti empatického přístupu přítomné učitelky a asistentky pedagoga. Děti jsou vedeny zejména k samostatnosti a k rozvoji kompetencí v rámci jejich oslabených dílčích funkcí.

Průběh zájmového vzdělávání pozitivně ovlivňovala nastavená a časově vyvážená skladba činností, které byly v souladu s potřebami žáků mladšího i staršího školního věku. V odpoledním programu po skončení vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci, pohybové aktivity a rozvoj nadání. Vychovatelka vhodně střídala činnosti,

zaměřovala se na výtvarné činnosti s prvky arteterapie. Školní klub vytváří prostor pro kvalitní naplňování volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola významně přispívá ke komplexnosti léčby dětí a žáků, vytváří pro ně pocit klidu a bezpečí, nabízí jim zajímavé činnosti, zábavu i poučení, napomáhá jim překonat odloučení od rodiny, usnadňuje návrat do kmenových škol a běžného života. Z přímého pozorování vyplynulo, že dosažená úroveň vzdělávání odpovídá osobnostním, individuálním i věkovým předpokladům dětí a žáků.

Výsledky vzdělávání dětí a žáků pravidelně sleduje a projednává pedagogická rada. Zaměřují se na důležité projevy, záměrné učení, správnost řeči, úroveň komunikace, samostatnost, socializaci. Záznamy doplňují poznámkami o tom, co děti a žáky zajímá, jaké mají individuální vzdělávací potřeby.

Při hodnocení výsledků základního vzdělávání spolupracuje škola s kmenovými školami žáků. Školám zaslá zpětnou zprávu, která obsahuje probrané učivo jednotlivých vzdělávacích oblastí včetně hodnocení výsledků vzdělávání ve škole při zdravotnickém zařízení. Pomocí této zpětné vazby škola ověřuje funkčnost svého vzdělávacího programu, snaží se reagovat na požadavky škol. Na základě zpětných zpráv z kmenových škol vyhodnocuje škola svoji činnost a snaží se nacházet soulad mezi vlastními možnostmi a jejich požadavky. Zpětnou vazbu od žáků a zákonných zástupců dětí a žáků škola získává průběžně v době léčebného pobytu, ať už při předávání dětí a žáků nebo v průběhu dne nebo na začátku a konci pobytu ve škole.

Mateřská škola se zaměřuje na postupné zdokonalování sociálních kompetencí a kompetencí k řešení problémů. Témata jsou vztahena ke zdravotnímu stavu žáků, režim dne, životosprávu, rizika návykových látek atd. Učitelka rozvíjela základní klíčové kompetence dětí v rámci celodenních aktivit. Komplexní pedagogická diagnostika se v mateřské škole neprovádí z důvodu krátkodobého pobytu ve škole. Z přímého pozorování vyplynulo, že dosažená úroveň vzdělávání odpovídá osobnostním, individuálním i věkovým předpokladům dětí předškolního věku.

Při naplňování vzdělávacích aktivit včetně minimálního preventivního programu či realizaci dalších interních projektů škola spolupracuje s okolními školami, dále školami podobného zaměření v Kroměříži a Šternberku. Úzká a efektivní je také zejména spolupráce se zdravotnickým personálem nemocnic. Rovněž se daří spolupráce mezi dětskou a dospělou psychiatrií při společných akcích.

Školní vzdělávací program školního klubu je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Školní klub žáky motivuje k plnění nabízených aktivit. Ke zvyšování účinnosti zájmového vzdělávání přispívá úzká součinnost se základní školou.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 8. 2021 došlo ke změně na pozici ředitele školy.
- Zlepšení materiálních podmínek z důvodu rekonstrukce dětského oddělení v roce 2018.
- Od poslední inspekční činnosti došlo k obnově počítačové a multimediální techniky.

Silné stránky

- Základní škola
- Spolupráce školy se zdravotnickým personálem přispívá ke zpříjemnění pobytu dětí a žáků, podporuje prosociální vztahy a vytváří předpoklady nejen k úspěšné léčbě, ale i efektivitě vzdělávání. (2.2)
- Bohaté vybavení dětského oddělení hračkami a didaktickým materiálem umožňuje dětem a žákům smysluplně trávit volný čas. (2.4)
- Individualizovaný přístup ke vzdělávání žáků a dětí podpořeny empatickým jednáním pedagogů vytváří ve třídách klidnou, pracovní atmosféru podporující proces vzdělávání. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- Přijímání konkrétních opatření vedoucích ke zvyšování kvality v řídicí a kontrolní činnosti mateřské školy není systematicky uplatňováno. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na alternativní komunikaci u dětí verbálně nekomunikujících.
- Zefektivnit řídicí a kontrolní činnost v mateřské škole, přijímat opatření při identifikaci nedostatků a důsledně ověřovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní školu platný ve školním roce 2023/2024
2. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální platný ve školním roce 2023/2024
3. Školní vzdělávací program školního klubu platný ve školním roce 2023/2024
4. Školní vzdělávací program mateřské školy platný ve školním roce 2023/2024
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)

6. Organizace školy 2023/2024 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace vzdělávání, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
7. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy (vzorek)
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
9. Vybraná dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním roce 2023/2024
10. Vybraná ekonomická dokumentace za rok 2022 a 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jan Pokorný, MBA, školní inspektor

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

13. 12. 2023